

Datum
2019-04-26Nr
FOI-2019-98:2

Utrikesdepartementet

Avdelning
CBRN-skydd och säkerhet

103 33 Stockholm

Enhet
KärnvapenfrågorEr referens
Martin RahmVår referens
Jens Wirstam

Remissyttrande avseende "Utredningen av konsekvenserna av ett svenskt tillträde till konventionen om förbud mot kärnvapen"

Sammanfattning

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) delar utredarens bedömning att ett svenskt tillträde till konventionen skulle påverka Sveriges traditionella nedrustnings- och ickespridningspolitiska arbete negativt.

FOI bedömer att konventionen inte är tillräckligt väl utformad för att kunna implementeras på ett adekvat sätt, bland annat på grund av avsaknaden av definitioner och mekanismer för att kontrollera efterlevnaden av konventionens förbud. Vidare är nedrustningsverifikationen otillräcklig. Genom att underteckna konventionen skulle Sverige uppfattas sätta normativa aspekter före tekniska, även när dessa står i motsats till varandra. Ett annat problem med det normativa budskapet är att detta främst kan förutspås få effekt i demokratiska och icke-auktoritära stater, med följd att världens kärnvapenmakter kan komma att domineras av auktoritära och icke-demokratiska stater.

FOI delar även utredarens bedömning att ett tillträde till konventionen skulle ha betydande negativa konsekvenser för svensk försvars- och säkerhetspolitik, särskilt förmågan att samarbeta militärt med Sveriges viktigaste internationella partners.

FOI bedömer att ett tillträde till konventionen dessutom kan medföra att samarbetet med några av de ur försvars- och säkerhetsforskningsaspekter viktigaste länderna skulle stagnera. Om konventionen dessutom medför begränsningar för Sverige att kunna utveckla kunskap inom det kärntekniska området riskerar Sveriges roll inom nedrustning och ickespridning att försvagas. Detta skulle negativt påverka FOI:s egen forskning och internationella samarbeten, och därmed reducera myndighetens förmåga att ge efterfrågat stöd till svenska huvuduppdragsgivare. Om FOI:s möjlighet att lämna tekniskt expertstöd minskar så begränsas Sveriges möjligheter att på god vetenskaplig grund driva frågor om nedrustning och ickespridning.

FOI
Totalförsvarets forskningsinstitut

Postadress
FOI
164 90 STOCKHOLM

Besöksadress
Gullfossgatan 6, Kista

Telefon
08-55 50 30 00

Org.nr
202100-5182

registrator@foi.se
www.foi.se

Leveransadress
Gullfossgatan 12, Kista

FOI delar därför utredarens sammanvägda bedömning att Sverige varken bör tillträda eller underteckna konventionen om förbud mot kärnvapen i dess nuvarande form.

Inledning

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har till uppgift att bland annat bedriva forskning, metod- och teknikutveckling samt utredningsarbete för totalförsvaret och till stöd för nedrustning, icke-spridning och internationell säkerhet. Verksamheten ska bedrivas med beaktande av krav på integritet, relevans och vetenskaplig kvalitet.

FOI bedriver forskning och analysstöd inom det säkerhets- och försvarspolitiska området av betydelse för inriktningen av totalförsvaret och krisberedskapen. Verksamheten i denna del inriktas närmare av Regeringskansliet (Försvarsdepartementet).

FOI bistår även Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) med stöd rörande CBRN avseende nedrustnings- och ickespridningsfrågor.

FOI har med utgångspunkt i myndighetens uppgifter och uppdrag analyserat och bedömt det remitterade underlaget och förslagen ur främst tre perspektiv.

- I. Hur ett svensk tillträde till konventionen skulle påverka Sveriges arbete inom nedrustning och ickespridning av kärnvapen.
- II. Hur ett svenskt tillträde till konventionen skulle påverka Sveriges försvars- och säkerhetspolitik.
- III. Hur ett svenskt tillträde till konventionen skulle påverka möjligheterna för Sverige att bedriva kvalificerad forskning till stöd för arbete inom nedrustning och ickespridning av kärnvapen samt försvars- och säkerhetspolitik.

FOI vill inledningsvis framhålla att myndigheten i allt väsentligt delar utredarens beskrivningar, analys och slutsatser. Myndigheten bedömer likväl att finns skäl att i detta remissvar ytterligare belysa några av konventionens mer centrala delar och konsekvenser för arbetet inom nedrustning och ickespridning av kärnvapen samt påverkan på försvars- och säkerhetspolitiken. Vidare behandlas konventionens påverkan på förutsättningarna att bedriva viktig forskningsverksamhet till stöd för nedrustning och ickespridning av kärnvapen samt försvars- och säkerhetspolitik.

FOI:s bedömning i ovan angivna delar redovisas nedan. Avsnittshänvisningar refererar till utredningen och följer i allt väsentligt utredningens disposition.

Nedrustnings- och ickespridningspolitiska konsekvenser

Förbudskatalogen (avsnitt 3.1)

FOI noterar att avsaknaden av definitioner i konventionen riskerar att leda till olika tolkningar av vad som omfattas av förbudet, vilket kan leda till att mer extensiva tolkningar uppstår än vad Sverige anser rimligt.

Ett exempel på detta är vad förbudet mot att ”utveckla” kärnladdningar omfattar och hur det ska tolkas. Konventionen anger inte heller några verifikationsmekanismer för förbudet mot att ”utveckla” kärnladdningar, utöver de som det Internationella atomenergiorganet (IAEA) tillhandahåller, vilket ökar de negativa konsekvenserna då flertalet stater som bedöms ha den tekniska förmågan att framställa kärnladdningar endast tillämpar en mindre omfattande form av kontrollförpliktelser gentemot IAEA. Beroende på hur förbudet tolkas kan sådana mindre omfattande kontrollförpliktelser vara otillräckliga för att upptäcka om en stat bedriver arbete med att exempelvis ”utveckla” kärnladdningar.

Även omfattningen av förbudet mot att ”provspränga” kärnladdningar är oklart i konventionen. Några stater har deklarerat att de tolkar förbudet som att även omfatta så kallade subkritiska tester som kärnvapenstater utför, tester som inte faller inom ramen för vad det redan existerande provstoppsavtalet *Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty* (CTBT) förbjuder. Även i en mer snäv tolkning av förbudet mot att ”provspränga” skapar konventionen ett parallellt spår till CTBT, dock utan den omfattande verifikation som CTBT tillhandahåller.

FOI bedömer att ur ett svenskt nationellt perspektiv kan en bredare tolkning av vad som omfattas av förbuden medföra att Sveriges egen skyddsforskning inom kärnvapenområdet påverkas negativt. Detta skulle få till följd att även det tekniska stöd som FOI – i egenskap av expertmyndighet med lång erfarenhet av att stödja svenska insatser – ger inom skydds-, nedrustnings- och ickespridningsarbetet på kärnvapenområdet påverkas negativt eller i värsta fall omöjliggörs (se nedan).

Verifikation (avsnitt 3.2)

FOI noterar att till skillnad mot Ickespridningsfördraget (*Non-Proliferation Treaty*, NPT) saknar konventionen om kärnvapenförbud en koppling mellan nedrustning, ickespridning och fredlig användning av kärnteknik. Det är en svaghet hos konventionen att nedrustning frikopplas från de två andra relaterade aspekterna eftersom var och en påverkar de andra, inte minst vad avser verifikation av respektive område. Som konstaterats i föregående avsnitt saknas verifikation för efterlevnad av flera av konventionens odefinierade förbud. Det förstärker intrycket av att det föreligger stora svårigheter med att få vetskap om, eller hur, andra stater efterlever konventionens förbudskatalog.

FOI noterar vidare att ett kärnvapenförbud även måste säkerställa att *nuvarande icke-kärnvapenstater* inte framöver ”utvecklar” eller ”producerar” kärnvapen, vilket konventionen förbjuder. Detta speciellt som civila kärntekniska anläggningar kan ställas om för sådana militära ändamål vid behov. Som utredaren konstaterar, och som angetts ovan, finns ett antal förhandlande stater som har denna tekniska förmåga och som inte har IAEA:s tilläggsprotokoll ikraft, vilket är en nödvändig kontrollförpliktelse för att omvärlden ska kunna upptäcka en stats fördolda kärnvapenprogram. Konventionen kräver endast att denna kategori stater upprätthåller nuvarande förpliktelser, vilket inte nödvändigtvis sammanfaller med den kontrollnivå och försäkran som IAEA:s tilläggsprotokoll ger. Detta innebär sammantaget en försämring av kontrollmekanismen jämfört med IAEA:s tilläggsprotokoll.

Genomförande av kärnvapenedrustningen (avsnitt 3.3)

Utredaren diskuterar utförligt olika aspekter av kärnvapenedrustning och granskar konventionens inriktning och påverkan på denna nedrustning.

I artikel 4 i konventionen anges hur kärnvapenedrustningen ska gå till. Det saknas idag kunskap om hur en fullständig nedrustning av kärnvapen skulle kunna genomföras, och hur detta skulle kunna verifieras. Konventionen är därför naturligen vag vad gäller denna process. Trots detta förutses i artikel 4 att det ska finnas "behöriga internationella organ" för att hantera nedrustningsfrågan tillfredsställande. Vilka dessa är eller hur de ska skapas, och varifrån de ska få sin legitimitet anges dock inte närmare.

I artikel 4 anges också att för en kärnvapenstat som ansluter sig till konventionen gäller för staten att "omedelbart ta dem ur driftläge". Ett problem är att konventionen inte definierar vad "driftläge" betyder eller anger hur det ska verifieras. Det framstår dessutom som mindre sannolikt att en bi- eller multilateral nedrustning av kärnvapen skulle inledas med att en stats samtliga kärnvapen tas ur "driftläge", oavsett definition.

Själva tidplanen för kärnvapenstatens nedrustning är också avhängigt statsparternas första möte, då en tidplan ska anges som alltid gäller, oavsett andra omständigheter, såsom arsenalernas omfattning eller den tekniska kapaciteten att faktiskt nedrusta kärnvapen.

I konventionen anges vidare att nedrustningen omfattar även en "oåterkallelig omvandling av alla kärnvapenrelaterade anläggningar", utan att det definieras eller närmare anges vilken typ anläggningar som konventionen omfattar.

FOI anser att angivna oklarheter medför betydande svårigheter att åstadkomma en nedrustning inom konventionens ram samt att ska-kraven, som de nu är formulerade, allvarligt försvårar för kärnvapenstater att i framtiden tillträda konventionen.

FOI delar utredarens bedömning att konventionen saknar nödvändiga mekanismer för att kunna hantera komplexiteten i kärnvapenedrustningen och den verifikation som är nödvändig för detta ändamål.

FOI ifrågasätter även om begreppet "oåterkallelig omvandling" är tekniskt korrekt, eftersom även civila kärntekniska anläggningar i allmänhet kan ställas om för militära ändamål. Detta utgör ett dilemma generellt inom ickespridning och utgör ett exempel på hur konventionen inte tagit hänsyn till latent kärnvapenförmåga – vare sig existerande eller framtida – i förbudet mot kärnvapen.

Sammantagna nedrustnings- och ickespridningspolitiska konsekvenser från ett svenskt perspektiv (avsnitt 3.8)

Utredaren framhåller att konventionen antingen kan ses som ett huvudsakligen normativt instrument för att få till stånd kärnvapenedrustning, eller en normativ konvention vars faktiska implementering skulle kunna förbättra utsikterna för nedrustning av staters kärnvapenarsenaler.

FOI delar utredarens bedömning att båda synsätten - vid ett eventuellt svenskt tillträde till konventionen - är problematiska.

FOI noterar att oavsett synsätt skulle Sverige vid ett undertecknande komma att tillhöra en krets av få, med Sverige jämförbara, stater. Sannolikt skulle det normativa ställningstagandet minska Sveriges möjligheter att agera "brobyggare" i andra traditionella nedrustnings- och ickespridningsfora som NPT och FN:s *Conference on Disarmament* (CD), liksom inom IAEA:s och CTBTO:s arbete.

FOI noterar vidare att Sveriges tradition av en helhetssyn på nedrustning, ickespridning och fredlig användning av kärnteknik – och sambanden däremellan – innebär att ett tillträde till konventionen medför en avvikelse från detta traditionella synsätt och arbete. Det vore en förändring av svensk nedrustningspolitik att ersätta den traditionella, politiskt och tekniskt styrda ansatsen med normativa ståndpunkter som i vissa avseenden står i motsats till tekniska bedömningar till stöd för nedrustning och ickespridning. FOI bedömer att ett tillträde till konventionen om kärnvapenförbud därför kan försvåra Sveriges arbete med att motverka spridning av kärnvapen.

FOI bedömer det som osannolikt att samtliga kärnvapenstater skulle reducera sina nuvarande kärnvapenarsenaler som en effekt av konventionens normativa budskap. Ett problem med det normativa budskapet är dessutom att om det över huvud taget kommer att ha någon effekt, så är det företrädesvis i demokratiska och icke-auktoritära stater som tillåter en livaktig offentlig debatt om dessa frågor. Det finns därför en inte försumbar risk att icke-demokratiska och/eller auktoritära stater i förlängningen skulle komma att dominera bland världens kärnvapenmakter.

FOI kan konstatera att det ovan angivna även kan påverka FOI:s verksamhet och uppdrag som expertmyndighet på området, då myndigheten redan som en följd av ett undertecknande av konventionen kan komma att bli en mindre intressant samarbetspartner för andra relevanta staters experter inom kärnvapenedrustning och -ickespridning. Detta skulle på sikt försvaga Sveriges nuvarande tekniska kunnande i nedrustnings- och ickespridningssammanhang. Genom att underteckna konventionen skulle Sverige uppfattas sätta normativa aspekter före tekniska, även när dessa står i motsats till varandra. Synen på verifikation av såväl nedrustning som ickespridning är exempel på ett sådant motsatsförhållande, vilket berörts ovan.

Förbudet mot hjälp

Hjälpförbudets omfattning, mm (avsnitt 4.2 och 4.3)

Utredaren pekar på att oklarheter föreligger om var gränserna för hjälpförbudet ska dras i konventionen. Enskilda länders tolkning blir då av vikt. Särskilt nämns USA:s relativt sett breda tolkning av konventionens förbud, till exempel vad gäller att inkludera vapenbärande system som stridsflygplan. Sveriges samarbetspartners bedömningar av vad som på sikt kommer att vara lagligt kan därmed komma att influera dessa aktörers vilja att ingå långsiktiga samarbetsöverenskommelser med svenska parter.

FOI delar utredarens bedömning att förbudet mot att "hjälpa, uppmuntra eller förmå" någon att delta i verksamhet som konventionen förbjuder, det så kallade hjälpförbudet, riskerar att få icke försumbara konsekvenser för Sveriges möjligheter till export inom vissa områden och medför även utmaningar för den nationella exportkontrollen.

FOI har inga synpunkter på vilka legala eller ekonomiska konsekvenser ett undertecknade av konventionen kan medföra, t.ex. konventionens förenlighet med EU-rätten, men kan konstatera att FOI regelbundet bistår de svenska exportkontrollerande myndigheterna med tekniskt stöd i bedömningsfrågor. Redan vid ett eventuellt undertecknande av konventionen kommer FOI troligen inte att kunna avgöra huruvida t.ex. en teknisk produkt faller inom ramen för hjälpförbudet, eftersom det är oklart vad som exempelvis omfattas av begreppen "utveckla" och "provspränga" i relation till de likaledes odefinierade objekten "kärnladdningar" och "kärnvapen".

FOI bedömer att det nationella svenska arbetet med att förhindra kärnvapenspridning, men också FOI:s internationella samarbete inom relevanta områden, riskerar att motverkas på grund av omfattningen av hjälpförbudet och kopplingen till ovan nämnda otydligheter.

FOI kan inte heller utesluta att myndighetens förutsättningar att kunna dela teknisk information och tekniska bedömningar med andra stater avseende kärnvapenspridning reduceras. Det kan innefatta både delgivning (brott mot hjälpförbudet) och mottagande (brott mot konventionens artikel 1, paragraf 1.f om att inte "söka eller ta emot hjälp") av sådana data. Detta gäller särskilt vid en extensiv tolkning av konventionens förbudsartikel, och en sådan utveckling av tolkningen kan inte uteslutas komma att ske.

FOI:s internationella tekniska arbete inom nedrustnings- och ickespridningsfrågor skulle vid ett svenskt undertecknande av konventionen därmed bli kringskuret både av konventionens rättsliga påverkan och minskade möjligheter till samarbete med relevanta utländska motsvarigheter.

Sammantagna konsekvenser för Sveriges bi- och multilaterala säkerhets- och försvarspolitiska samarbeten

Inledning (avsnitt 5.1)

Utredaren belyser flera frågor som uppkommer vid ett undertecknande av konventionen och som relaterar till svensk försvars- och säkerhetspolitik.

FOI delar utredarens bedömning att utvecklingen mot militär interoperabilitet med Nato-länder kan komma att försvåras eller förhindras redan vid ett svenskt undertecknande. Eftersom konventionen förbjuder ett antal av de förutsättningar som ligger till grund för Nato:s militär- och försvarsdoktriner kommer en statspart till konventionen att uppfattas som en aktör som direkt går emot Nato-ländernas intressen. Därför kommer med stor sannolikhet Sveriges möjlighet till "närvaro i rummet", d.v.s. att kunna delta i möten och ha ett förtroendefullt utbyte med Nato-länder, att begränsas eller omöjliggöras.

FOI delar även utredarens bedömning när det gäller Sveriges möjligheter till gemensamma militära övningar med Nato-länder. Utredaren konstaterar att konventionen är oklar vad gäller i vilken grad, om alls, som en statspart till den kan genomföra militära övningar med kärnvapenstater. Avgörande i denna fråga är emellertid varken konventionen eller Sverige som partner, utan Nato-ländernas inställning. Nato är ytterst en militär försvarsallians som integrerar kärnvapen i sitt försvarsplaneringssystem. Om Sverige skulle tillträda konventionen föreligger en betydande risk för att Sverige skulle komma att bli utestängt från de flesta former av militära övningar med Nato.

Förbudet mot utvidgad avskräckning, inbegripet frågan om kärnvapenparaplyer (avsnitt 5.2)

Utredaren påpekar att konventionen uttryckligen förbjuder formella ”kärnvapenparaplyer”, det vill säga en till andra än kärnvapenländer utvidgad avskräckningspolitik baserad på kärnvapen. Nato:s strategiska koncept och militära doktrin omfattar ett sådant ”paraply”. Att tillträda konventionen kan ur Nato-ländernas perspektiv därför komma att uppfattas som kritik av deras säkerhetspolitik. Detta riskerar att underminera möjligheterna för Sverige att i enlighet med solidaritetsförklaringen från 2009 ge och ta emot militärt stöd från länder som är medlemmar i Nato.

FOI delar utredarens bedömning också i denna del. Om Sverige med sina bi- och multilaterala militära samarbeten med andra länder syftar till att kunna samverka med dem mot gemensamma hot eller aggressorer, torde ett ifrågasättande av samverkansländernas säkerhetspolitiska grundhållning uppfattas som negativt av de senare. Som utredaren noterar (se också utredningens avsnitt 5.3.1 och 5.5.2) har ett antal uttalanden och skrivelser från aktörer i flera av dessa länder gett stöd för att denna tolkning av konsekvenserna av ett svenskt tillträde är korrekt. Redan ett undertecknande av konventionen skulle innebära att Sverige vore förpliktat att avhålla sig från handlingar som skulle omintetgöra dess ändamål och syfte. Ett svenskt undertecknande skulle således kunna innebära att 2009 års solidaritetsförklaring och de efterföljande överenskommelserna om militärt samarbete med en rad länder – alla förutom Finland medlemmar i Nato – som gjorts därefter, riskerar att undermineras.

Den svenska nedrustningen efter det kalla kriget och behovet att kunna ta emot militärt stöd (avsnitt 5.3)

Utredaren observerar att den svenska militära nedrustningen efter det kalla krigets slut förändrat förutsättningarna för svensk säkerhetspolitik. Behovet av att kunna få militärt stöd från andra stater har blivit centralt för svensk försvars- och säkerhetspolitik. Därför har ett världlandsavtal slutits med Nato och ett antal bilaterala avtal skrivits med andra länder, företrädesvis Nato-länder. Även om dessa avtal inte omfattar någon form av militära säkerhetsgarantier är syftet att underlätta militär interoperabilitet genom ökad övningsverksamhet m.m. Detta har skett i ljuset av Rysslands i ökande grad aggressiva politik i svenskt närområde. Ett tillträde till konventionen riskerar att uppfattas som en tydlig svensk distansering från Nato-länderna, särskilt USA – som är det Nato-land med störst möjligheter att kunna stödja Sverige militärt i händelse av ett angrepp på Sverige.

FOI delar utredarens bedömning i denna del och noterar att USA som enskild nation har ett integrerat försvarsplaneringssystem som omfattar både konventionella och nukleära förmågor. FOI bedömer, i ljuset av detta, att det finns en risk för att USA:s vilja att militärt bistå ett land, som ställer strikta villkor för vilken sorts militär förmåga som USA får använda i det syftet, skulle kunna bli tydligt begränsad och därmed få konsekvenser för den svenska försvars-och säkerhetspolitiken.

De negativa konsekvensernas betydelse i förhållande till de svenska samarbetsambitionerna och svensk-nordiskt samarbete med Nato (avsnitt 5.4–5.5)

Utredaren konstaterar att de svenska säkerhetspolitiska samarbetsambitionerna avseende USA och Finland, som i väsentlig och ökande grad utgör fundament för regeringens nuvarande säkerhetspolitiska linje, skulle påverkas negativt vid ett svenskt tillträde till konventionen. Finland har redan beslutat att inte tillträda konventionen. Både USA och ett antal andra Nato-länder har offentligt konstaterat att man kommer att inta en principiellt negativ hållning till statsparter till konventionen.

FOI instämmer även i denna bedömning. Ett närmare försvarssamarbete med Finland och USA är en förutsättning för att Sverige ska kunna öka sin egen militära förmåga. Redan ett undertecknande av konventionen skulle påverka relationerna till dessa länder negativt, och därmed kunna försvåra möjligheten till ett närmare försvarssamarbete med dem.

Säkerhetspolitiska slutsatser (avsnitt 5.8)

Frågan om ett framtida svenskt Nato-medlemskap har inte stått i fokus för utredaren. Däremot konstaterar han att ett tillträde till konventionen dels skulle innebära att ett eventuellt svenskt medlemskap i Nato i framtiden skulle förhindras, dels att dagens samarbete med Nato skulle stagnera – vilket också negativt skulle påverka samarbetet med Finland.

FOI delar utredarens bedömning att ett tillträde till konventionen skulle få negativa konsekvenser för de säkerhetspolitiska samarbetsformer som den svenska regeringen nu ser som de viktigaste, inklusive den med Finland.

Svenskt, nordiskt och nordiskt-baltiskt forskningssamarbete med Nato och Nato-medlemmar (avsnitt 5.2, 5.5, samt 5.8)

Utredaren pekar på, som nämnts ovan, att ett svenskt tillträde till konventionen skulle kunna uppfattas som en grundläggande kritik av den strategiska doktrin som flera av Sveriges samarbetspartners omfattas av. Därmed kan det ”förutses att ett tillträde till konventionen leder till att det nuvarande samarbetet med Nato och bilateralt med Natomedlemmar kommer att stagnera”.

FOI bedömer att detta med stor sannolikhet även gäller forskningssamarbetet utanför kärnvapen- och ickespridningsområdena. De länder som är de mest intressanta länderna för FOI att samarbeta med är de som har djup teknologisk kunskap med stor bredd inom de mest centrala försvarsforskningsområdena, och som är politiskt närstående Sverige, t.ex. Frankrike, Storbritannien och USA.

FOI vill i detta sammanhang framhålla vikten av det forskningssamarbete som sker med bland annat Nato och dess medlemsländer samt Finland. FOI ansvarar för att koordinera det svenska deltagandet i *Nato Science and Technology Organization* (STO). Detta har möjliggjorts av Sveriges medlemskap i *Enhanced Opportunities Partnership* (EOP) som är ett särskilt nära partnerskapsformat där fem länder, bland annat Sverige och Finland, är medlemmar. Samarbetet inom STO är för svenskt vidkommande mycket betydelsefullt därför att det ger möjlighet att snabbt och brett genomlysa nya teknikområden med en

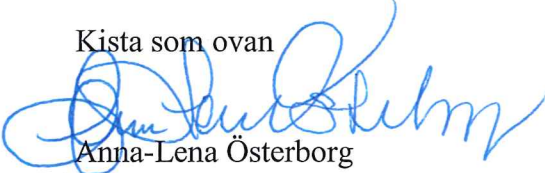
relativt begränsad egen insats. Det omfattar frekvent forskare och forskningsinstitut från länder som Frankrike, Storbritannien och USA.

FOI noterar att EOP också innebär att Sverige deltar i Nato:s forskningssamarbete på motsvarande sätt som ett medlemsland, om inte annat beslutas i särskild ordning. Då Sverige inte är Nato-medlem finns dock inget som garanterar att nuvarande läge kvarstår om relationen utsätts för påfrestningar. Ett tillträde till konventionen skulle kunna vara en sådan påfrestning.

Utredaren pekar i sammanhanget även på betydelsen av Nato-samverkan för samarbetet med Finland. Detta är relevant även för forskningssamarbetet. FOI:s samverkan med sin finska motsvarighet sker i hög utsträckning inom ramen för Nato STO. Det föreligger således risk för att ett svenskt tillträde till konventionen negativt skulle påverka FOI:s forskning och internationella samarbeten, såväl multilateralt som bilateralt, även på andra områden än de som berör kärnvapen- och icke-spridningsfrågor.

Detta remissvar har beslutats av vikarierande generaldirektören Anna-Lena Österborg efter föredragning av forskningsledaren Jens Wirstam och enhetschefen Mike Winnerstig. I den slutliga handläggningen har även seniore rådgivaren Thomas Wallander, forskningsdirektören Katarina Wilhelmsen, internationella direktören Eva Dalberg samt avdelningschefen för CBRN-skydd och säkerhet Åsa Scott och avdelningschefen för Försvarsanalys Lars Höstbeck deltagit.

Kista som ovan

Anna-Lena Österborg

Jens Wirstam/Mike Winnerstig

Sändlista:

Utrikesdepartementet

För kännedom:

Försvarsdepartementet

Försvarsmakten

Försvarets materielverk

Försvvarshögskolan

Inspektionen för strategiska produkter